

Hatvani Dániel

FALUSI UDVAR.

Orgonabokrok a fény felkavart porában,
eperfák combjai lángolnak ruhátlan.
Árnyékban pihés, moccsatlan rögök a kacsák,
egyik sövényről a másikra csak a csend loccsan át.
Gallykerítés kettős korcának szinusz-vonalai:
szegénység geometriája, görbülésed még a hajdani.
Roppan a múlt. A szekérrúdon tyúkok tanyáznak,
ürülékük fehér virága ekevasakon szárad,
berozsdált a csoroszllya éle, tompák a boronafogak,
pókhálóval szövi át az idő a gémberegett kínokat.
Gerendák alól félig kilóg a hámfa,
mintha még most is deréknyi tengeri terhétől rángna...
Összekunkorodott az istráng, mint kígyó vedlett bőre.
Terjed a némaság penésze a tárgyak fölé növe.
A vendégoldal gépágyúcsöve megcélozza a Napot,
lőcsre támaszkodik ferdén, mint puskájára a katona-halott,
kiegyenesedett végül, akár a nagyapák gerince a földben
s mindégy már, hogy az ég borús-e, vagy felhőtlen;
kiálló vége nem imbolyog többé az út felett,
kötelek görcsölt hurkára sem csimpaszkodik gyerek.
Csörömpölést feledő gúzsok merevednek a lécen,
szurokká alvaadt a kocsikenőcs a kerékagy üregében,
ahogy megszünt tengelyen forogni, kiszikkadt;
szétlottyant, mint a Tejút árkába lökött csillag,
önmaga a kihűlt értelem. Széttöredezett Világ...
Alig-átlátható hullámok mossák az udvar roppant Atlantiszát.
Micsoda múzeum dereng az iszaposodó nyárban!
Visszeres oszlopain támo lyog a kocsiszín hazátlan,
fakul a szalmatető, a lőtörlő rongyból kihullt a por,
jölfeslett a takarmányos kas, ürességében fuldokol,
Micsoda rétegek! Akár a kőbaltáig áshatsz le innen.
Micsoda szomjúság él még a szívre kérgesedett hitben!
Szívós kis önzés-gazok, porták zugában őrzött öntudat...
Rejtélyes-mélyek a bemohásodott téglafalú kutak.
Ha szikkadni kezd a mély, ordítanak a zsigerek.
Évezredes gyomor kérődzi a megszokott izeket.
Kerék- és patanyom fölé hiába nő a gyom,
a tiport sebekben még ott lüktet a fájdalom.
Lüktetnek az esővert szénaredek a gőzölgő határban,
tengelyig süllyedt répás szekerek a sárban,
széttépett lószerszámok, verejték-csillogású káromkodások,

éjjél-utáni felkelésekben kifakult álmok,
húsz kilométernyi zörgések izgága piacokra,
féldecire terjedő örömök a söntésig loholva...
Lüktet a sziszegve rakott boglya az udvaron,
és a trágyakazal fölött erjedő fuvalom.
Jégeső-kopogástól háztető visszhangzik,
kiáltás ércesedik a konduló harangig:
Miért volt mégis? A pállott szalonna
zsircseppje a parázsra miért hullt sercegve és dalolva?
Gürcölés homokja tüzelt meztelen talnak alatt,
amint a görcsös fejfáig taposták a dülöutakat...
Jászolnál a láncok némán csüngenek le a porba,
bár kijár most is az egy tehén hajnalonta.
Boglyák helyén a krumplisor lázad serény pöttöyeivel,
perel a magzott saláták, hagymák tornyos íveivel.
Fészter fölé feszített huzalon a hajnalokák
kék tölcserei szippantják az álmok laza hangját.
Dühöngő fényesség a Nap, s hogy szakad az égre fel,
a kerítés fölé egy marék reményt emel.

Kovács Miklós

CSESZTVÉN

Fojtotta volna a sors, a szenvedés
beléd a szót; ó hogy akarta, hogy
tiport, fenyegetett, hogy kínozott —
rúd zárva gyöngé tested börtönét,
rúd verve gyötrő álmok bilincseit,
nyűgét annak, kit emberré a hit
tett, a mégis! mégis! — bizakodás,
a dacos „nem lehet, hogy ne lehetne más!”
Jobbá tenni a világot, nemesebb
fajt a korcsult nemzedék helyett,
embert, méltót a földre, rendet vele,
amit ígér a jövő éneke!
— És ez megtartott az arasznyi lét
sivatagjában, a kietlen ég
ürességének vad súlya alatt.
Ez éltette rossz szíved, s szellemed
ez edzette, hogy nem engedhetett,
amíg az eléd meredő feladat,
a látás, felismerés kényszere
hívott: — meg kellett küzdened vele!
S merted vállalni! Ugyan mi fűtött
volna? Minden ellened esküdött,